

Titel: Objektsprog, metasprog og ikkesprog, [OBJECT] 133-0040

Citation: "Objektsprog, metasprog og ikkesprog, [OBJECT] 133-0040", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 19. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_133-shoot-wacc-1992_0005_133_OBJECT_0040_p19_bP18_TB00012/facsimile.pdf (tilgået 23. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

For saa vidt ligger altsaa et spil, f. ex. skakspillet, ganske paa linie med et sprog. Interpretation mulig (to slagordener, lette og tunge officerer osv), ganske som ved et sprog. Spørgsmaal:

Dette kunde føre til den formodning, at hvis der ikke i Carnaps definitioner indgaar implicite momenter (jf. Ausdruck, Zeichen), er hans definition af sprog uhensigtsmæssigt vid.

I begge slags systemer (spillet og sproget) ~~Kan/der~~ ^{og maa} (henholdsvis figurer og tegn) kan/der skelnes mellem varianter og invarianter. Varianter = størrelser, der kan substituere for hin- ^{eller hvis antal kan ændres} andenvuden at dette kan medføre nogen omformning af strukturen; invarianter = størrelser, hvis indbyrdes substitution ^{ikke forårsager} kan medføre en omformning af strukturen. Eksempler i skakspillet: ~~dx/xydz~~
 varianter: en figur udskiftes med en anden af andet udseende og materiale; invarianter: konge, dronning, springer, bonde; ligeledes de to springere indbyrdes, idet deres udgangsposition er relevant for strukturen, og paa samme maade bønderne indbyrdes; i spillets struktur indgaar jo nemlig ikke blot ~~figurerne~~ ^{figurerne} antal og reglerne for ~~deres~~ ^{og deres antal} bevægelser, men ogsaa deres udgangsposition, og saa alle deraf deducerbare videre mulige positioner under spillet, i spillets struktur. Eksempler i sproget: varianter: et skrifttegn udskiftes med et andet, en lyd med en anden, i dagligsprogets fak-

¹er, om der overhovedet findes interpretationsløse systemer i betydningen: systemer der ikke er interpreterbare. Algebraen er qua algebra nok interpretationsløs, men den er interpreterbar gennem aritmetikken, ligesom aritmetikken gennem regning. Forskellen mellem tegn og figur kan ~~øjensynlig~~ ^{øjensynlig} ikke negligeres, naar det drejer sig om at fastsætte grænsen mellem sprog og ikkesprog.